

TELEGRAFUL ROMAN.

No 28. ANUL IX.

Sibiu 13. Iulie. 1861.

Телеграммы есе одать не септември: Жоа. — Презмерационе се фаче ла Сивиу ла еспедитора фотии; не фаварь ла Ч. Р. поще, къ вані гата, приі скрисори франкате, адресате кьтра еспедитурь. Презмерационе пентр Сивиу есте не ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар не о жметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентр челемате пьриі але Трансилваніеі

ми пентр провинциеле дин Монархиз не знан 5; фл. 25 кр. еар о жметате де ан 2. фл. 62 1/2 кр. Пентр принч. ми дері стріне не ан 9 ф. 45 кр. не 1/2 ан 4 фл. 72 кр. в. а. In серателе се пьтескь пентр динліеа брѣ къ 7. кр. шьрѣ къ літере мичі, пентр а дова брѣ къ 5 1/2 кр. ми пентр а треіа пенсіуре къ 3 1/2 кр. в. а.

TRANȘILVANIA.

Сивиу 11. Іуліе. Аззірмѣ ші поі къ дьрере, къ саѣ трімісѣ ла Поплака ші Тьмъчелѣ — амьндоз сате кьратѣ ромъне — Кьтане ші Жандарми, кьчі ачесте Комъне арѣ фі арьтатѣ репитецѣ кьтрѣ піште mandate але Маѣстратълѣ Сивиу. Ноі, каріі астѣелі де лъкрърі, каші орі алтѣ че лъкрѣ, ле аззімѣ не страде, п'амѣ врѣтѣ съ гръвмѣ къ приміреа лорѣ дн колоанеле Жьрналълі пострѣ, пьпѣ не не копвінцем маі деапроане деспре стареа лъкрълі. Ансь Siebenbürger Vote дн Нрѣ 141. че есте офіціосѣ, (дарѣ не штімѣ, а кьрѣ Гьвернѣ? кьчі пажора дншъртеаскѣ аѣ свьратѣ де не елѣ, ші семпѣ алтѣ Гьвернѣ не шіа пьсѣ дн фьрнте,) днкѣ Міеркьрі дн 17/5 але кьргьтоареі скріе: „поі амѣ кьпътатѣ пьпѣ акъмѣ пьмаі штірі деспре стареа апархикѣ, кареа афарѣ де пьшпѣтѣ съсескѣ дн алте пьрѣі але Імперіалѣ саѣ днтъшплатѣ. Ері кьпътаръш дн пропріа есперіцѣ знѣ анте гьстѣ деспре ачееа, че съв днпрежъріле знѣ тімѣ фаворавілі сар потеа десволта дн прівіцеле презенте. Саѣ реквіратѣ адекъ асістінца мілітаре спре о пертрактаре жьдекьторескѣ дн Поплака, ші дн грава чеа маі таре саѣ трімісѣ о Компаніе де вьпъторі. Казза аѣ фостѣ, къ дн ачел сатѣ саѣ фькѣт репитецѣ дн контра Дрегьторіеі ші Жандармеріеі, ші саѣ денегатѣ естрадареа де Кріміналі. Дн ачееаші зі, 15/3 Іуліѣ, прекъш аззім, са опьсѣ попъльчівнеа, саѣ офіціолатѣ сътескѣ дн Тьмъчел знѣ есекъціоні чі вїде, дьпѣ кьш се зіче, кьчі аре порьпкъ, съ не „деє пічі о аскълтаре.“ Аша скріе Siebenbürger Vote, поі каріі неамѣ дедатѣ а скріе адевърѣл деплінѣ деспре орі че обіектѣ, ші днпъшѣ пеана дн мжлѣ, деакъ не пьтешѣ скріе, кьш се каде, неамѣ хотържтѣ а історісі стареа амьндозорѣ лъкрърі дн Поплака ші Тьмъчелѣ, прекъш леамѣ днцелесѣ дела овїдаціі пострі Фраці. Ла Поплака есте мьнтеле Платошѣ, кареле се ачлѣ дн пріче, кьчі челе 7. Сказне съсемті зікѣ: къ пе Платошѣ потѣ пьшвлі Попльченіі къ вїтеле лорѣ, дарѣ не ші а тѣя летне; еарѣ Попльченіі афїрмѣ ші зна ші алта. Днпайнте къ кьтева зіле саѣ днтъшплатѣ, къ шасе Лъквїторіі дн Поплака аѣ тѣятѣ дн мьнтеле ачеста піште летне, че ле фьчеа лорѣ треьзіцѣ. Ачаста днцелогьндѣсе ла Сивиу, Деспьрѣцъмжнтѣлѣ жьдекьторескѣ алѣ Маѣстратълѣ Сивиу аѣ демьндатѣ пріп о хьртіе ромънеаскѣ, ка Жьделе дн Поплака съ сорочеаскѣ ла жьдекьторіе пре ачеі шасе фьрі. Жьделе наѣ ефекьтатѣ порьпка, кьчі наѣ штівтѣ пітїкѣ де фьрі. Дарѣ не мьлтѣ дьпѣ ачееа се помеште дес де дімінеада ка ла патрѣ брѣ вїетѣл Жьде къ патрѣ Жандармиі дн каса са, провонкьндѣлѣ ла естрадареа ачелорѣ фьрі. Жьделе саѣ мжтвїтѣ къ ачееа, къ елѣ не штіе пітїк де шасе фьрі, кьчі елѣ пре фьріі ді тріміте пьмаі декътѣ ла Сивиу, кьндѣ днцелеле, къ ар фі дн Сатѣ; еар деакъ Жьдекьторіа дн Сивиу пріп фьрі арѣ днцелеле пре чеі шасе іпші, каріі аѣ тѣятѣ піште летне дн Платош, елѣ кьпоскьндѣ пре ачестіа, алтїмїтрелеа де омені о песті, нві поате прінде къ атѣта маі пьрїнѣ, къ кьтѣ ачел мьнте есте дн прічїпѣ, къ кьт Маѣстратълѣ

Сивиу ка парте, интересантѣ не ар фі компетентѣ а жьдека дн ачастѣ треавѣ, ші дн фїне къ кьт дн деовште допеште о не днцелеле днтрѣ пьдїзнеа ромънѣ ші сасѣ дн прівіцѣ Егалей дндрептѣдірі націонале, дн каре казъ аѣ ші датѣ ромъніі пьрѣ Амьпратълі, кьчі пьмаі самі саѣ пьсѣ де Амьплатіі ла Сказнѣ Сивиулі. Жандармиі, каріі преа пьдїп днцелелеа ромънеште ші наѣ фостѣ токмаі дн стареа, дн кареа ар фі треавїтѣ, аменїца жьделѣ, кьм вор дьче пре елѣ ла Сивиу дн локълѣ фьрлорѣ. Днтрачееа дьпѣ мьлте ворѣ саѣ мьлцмїтѣ Жандармиі къ декларациа, че Жьделе аѣ фьгьдїтѣ а ле да лорѣ дн скріс, ші саѣ дьсѣ. Жьделе аѣ ші компьсѣ декларациа са, ші пріп зн омѣ аншїтѣ о аѣ трімісѣ ла Жьдекьторіе. Еспресѣлѣ Жьделѣ днторкьндѣсе дела Сивиу с'а днтъшпїтѣ къ Жандармиі, каріі саѣ фостѣ кькатѣ ші дорпїтѣ дн хотарѣл Попльчїі, ші ле спьсе, къ аѣ дьсѣ ла Жьдекьторіе декларациа Жьделѣ. Ла ачаста саѣ мжпїатѣ Жандармиі, зікьндѣ, къ штіѣ еі, че съ зікѣ ла Сивиу деспре Жьделе. — Ачі вїне де днсемнатѣ, къ ла Сивиу дн капетеле зпорѣ аѣ плеснїтѣ ачелѣ гьндѣ інферналѣ, ка кьтѣ Решінарїалѣ, Поплака ші Гьра рьлѣ сар фі копжратѣ пентрѣ о рьскьлѣ. — Дн ачееаші зі дн 15/3 Іуліѣ еатѣ къ вїне знѣ Амьплатіѣ жьдекьторескѣ дн Сивиу ла Жьделе, ші дн днтреавѣ, де че се опьне порьпчеі, че аѣ кьпътатѣ дела Жьдекьторіе? Жьделе рьспьнсе ші Амьплатіѣ ка ші Жандармїлорѣ. Вретеа се апрошеа кьтрѣ сеара, ші еатѣ съ іві днпрежърѣл Попльчїі о мьлцїме де Жандармиі, ші доѣ Компанїі де вьпъторі, каріі аѣ петрекатѣ поанте афарѣ де Сатѣ. А доѣ зіі venice ла Кьтане — аша се зіче — знѣ Колоанелѣ, ші пофті а се інфорта деспре стареа лъкрълі, ші дьпѣ че аѣ днцелесѣ, кьтѣ стѣ треава, аѣ зісѣ: ка сътенїі съ фїѣ не паче, ші елѣ днторкьндѣсе ва рефера тоате ла локълѣ сьѣ, ші апоі тоате ворѣ фі вьне. Днтрачееа аша пьміціі Преварїканціі де пьдѣре саѣ прїнсѣ ші саѣ ескортатѣ ла Сивиу, еарѣ дела Жьделе саѣ пофтітѣ, ка съ інквартїрезе пре кьтане, чеа че саѣ ші фькѣтѣ. Апоі дьпѣ прїжїѣ саѣ днторсѣ вьпъторїі ла Сивиу, петрекьндѣі копътїміреа Попльченїлорѣ пентрѣ остенеала, че аѣ треавїтѣ съ фькѣ фьрѣ пічі о казъ вїнекьвжпїтатѣ. Попльченїі аѣ датѣ Генерал-Командеі о рьгаре, а кьрѣі кьпрїнсѣ везї ла сьфьршїтѣ. Акъмѣ венїп ла Тьмъчелѣ. Дн контра ачестей Комъне ромъне аѣ рїдікат овштеа съсескѣ дн Тьмачїѣ дн лінеа політїко-адмїнїстратївѣ процесѣ пентрѣ посесорїалѣ мьнтелї Стерпѣл де сьсѣ ла фоста Претърѣ Сивиу ші ла Локоцінцѣ. Претѣра аѣ опрїтѣ пьшвпареа вїтелорѣ дн Тьмъчелѣ пьпѣ ла сьжршїтѣлѣ процесѣлі, еарѣ Локоцінца сьв 7. Іанзар. а. к. аѣ датѣ хотърже дн фавореа Тьмъчеленїлорѣ, къ вїтелорѣ лор се кьвїне пьшвнеа де пе стерпѣл де сьсѣ. Дн контра ачестей хотържрі а Локоцінцї аѣ рекьрѣсѣ Тьмачїѣлѣ ла Канчеларїа азлїкѣ, кареа аѣ трімісѣ деціа са ла Гьвернѣл дьрїі, ші де ачі аѣ венїтѣ Маѣстратълѣ Сивиу, кареле о аѣ предат Інспекторѣлі Waller. Ачестѣ Домнѣ

скріе Дрегьторіеі дн Тьмъчелѣ: къ де брѣ че ла локьрїле маі днпалте аѣ пїердѣтѣ процесѣлѣ, съ се ласе де мьнтеле Стерпѣл де сьсѣ, кьчі сева глові къ 300 фл. пентрѣ неаскьлтаре, ші тьрѣврареа де посесївне (Besitzstörung). Комъна днсь кьпътасе копїа Деціеі азлїче, кареа сьпѣ дн фавореа еі, ші се дьсе ла Інспекторѣлі, ка сїі спьпѣ, кьш і се пьте скріе дн партеа Інспекторатълі, къ аѣ пїердѣтѣ ла Гьвернѣ процесѣлѣ, кьндѣ еа аѣ днцелесѣ, къ са хотържтѣ процесѣлѣ алтїмїтрелеа. Інспекторѣлѣ черѣ дела Комънѣ дндрептѣ скрісоареа са, дьндѣ о копїе дн декретѣл гьвернїалѣ — ші зікьнд, къ еа а кьштїгат, дарѣ Комъна не врѣ съ деа дн дерьпѣтѣ, че одатѣ апъкасъ ла мьпѣ. — Днкѣ маі вїне де днсемнатѣ ші фаїта ачееа, кареа ва съ штіе, къ Маѣстратълѣ ар фі черьтѣ дела Гьвернѣ деслѣшїре дн прівіцѣ Декретѣлі гьверnementалѣ, кьчі ел де аколо не пьте веде льтърїт, дѣкѣ Тьмачїѣлѣ саѣ Тьмъчелѣлѣ ар фі кьштїгатѣ саѣ ар фі пїердѣтѣ процесѣлѣ? Ші кьндѣ тоге ачестеа саѣ днтъшплатѣ, ші деслѣшїреа чеа прїп Маѣстрат черьтѣ днкѣ не сосїсе дн Кьлжѣ, етѣ о мьлцїме де Жандармиі ла Тьмъчелѣ къ знѣ амьплатіѣ дела Жьдекьторіе ші провакѣ пе Тьмъчеленї, а се льса де опосїціе, ші а скоате дн Стерпѣл де сьсѣ вїтеле, каре еі акъмѣ дн контра інхївїціеі претърїале леаѣ пьсѣ аколо, дар Тьмъчеленїі наѣ аскълтат, кьчі де о парте авеа ла сїне Деціа азлїкѣ фоворїтоаре, еар де алтѣ парте наѣ крєзѣтѣ Інспекторѣлі. Жандармиі копвїгьндѣсе деспре стареа чеа адевърѣтѣ а лъкрълі, саѣ дьсѣ ла але сале, ші льтеа чеа петълапѣтѣ ва съ штіе, къ D. Waller ар фі денсѣ Дрегьторіа де Інспекторѣ дн прїчїна перплексїтѣціі, че іаѣ кьшпнатѣ скрісоареа лѣі чеа сьсатїнсѣ. — Bezī Dle Siebenbürger Vote, unde teadъс гръвїреа ші eroїсѣлѣ націоналѣ! Оаре съ ндї зічешѣ ші Dтале, прекъш саѣ зісѣ дн Presse N-ро 192. деспре Шьдїнда Знїверсїтѣціі съсемті дн 8-ле Іуліѣ, къ аѣ фостѣ ein rührendes Bild der Leitungsfähigkeit der Versammlung, кьмкъ Dтале ешті ein rührendes Bild der Leitungsfähigkeit eines Journales? ші кьмкъ ші D-та аша лашї сїмдїлорѣ D-тале freien Lauf, ка ші Пресїдїалѣ Знїверсїтѣціі, und so fehlt es bei uns an Ordnungsrufen — freilich auch an Ordnung зіче аколо кореспондїтеле съсескѣ, еар поі дн зічешѣ D-ле Sieben. Vote, къ аї ліпсѣ маі таре де admonїе, декътѣ пьмїтеле Комъне ромъне, кьчі не днї ordїнеа чеа вьпѣ, че претїнде знѣ обїектѣ, не каре дн траціі де пьрѣ дн фїіле тале! — Ноі ромъніі съ не гьндїмѣ, къ не вомѣ іскьсі маі мьлте асемене трактamente, пентрѣ къ се ворвеште дн льте, къ знѣ Домнѣ таре съсескѣ се ладѣ, къ елѣ аре днштерпїчїре дн скрісѣ а чере асістїнцѣ мілітаре ла опьнреа ромънїлорѣ, пентрѣ къ деакъ ачестѣ Домнѣ таре съсескѣ аша ва шті деосевї днтре опосїціе ші аскълтаре, прекъш амѣ възѣтѣ дн сьпоменїтеле доѣ днтъшплїрі, атвчїі ка пьсїпѣл шьрїі ва фї пьтърѣл есекъцілорѣ мілітаре асьпра невіновацилорѣ, дарѣ totdeodata де тоатѣ льтеа пьрѣсїцілорѣ ромъні. Прекъш аззімѣ Жьделе дела Поплака ші знѣ жьратѣ сьнтѣ арестаци пентрѣ крїшѣ де рескоалѣ. Амїждереа амѣ аззітѣ де сїгрѣ, къ Тьмъчеленїі аѣ трімісѣ ла Гьвернѣл дьрїі пре днштерпїчїі лорѣ, unde аѣ фостѣ къ дрєптате ші таре вьпътате аскълтаци, де unde саѣ днторсѣ акасъ къ копїа днпалтѣлі Декретѣ гьверnementалѣ, че сьпѣ дн фавореа лорѣ. — Съ тьрїаскѣ Гьвернѣл дьрїі!

Civili 10 Iulii. E de oibte kposokty, k chei 12 senatori din Civili aș pentru zile de festivități kenepece romii prokurate de dncami komzua. Akzua vine dntrebarea, k oare pentru al 13-lea Senator, kare se vede k la kreat proprio izre dngrijitșai Komzua din Civili pentru kenepece romi, saș la veta, k și Senator extra statum și vor prokura și kenepece vjlti. Eș amș fvkty ačeasta dntrebare nșmai pentru ačeaa, pentru k k romșii m'ar dșrea șș ptiș k tokmai Senatoria destinaș pentru romi (adek a treisprezečelea) a remas fvr kenepece.

Civili 7. Iulii. O alt șire prea dntrebare, o fant adevrată filantropi k demș de imitat, avemș a adăce la kposoktya op. pvlık četitorii.

Proprietariș din Komzua Maroș—Orba Șand Istinika, din prezș k șoșia sa Anna Natea, prin karteș de donatiune din 3-lea Septembrie 1860 provizyt k toate formalitșile čerște de lege, aș dșvrită dntreaga sa tomie din Komzua preatins, kareș kșirinde și sine vjș teritorii de 94 ferdele și 10 kșpe șeșșșterș. saș 18.925 ștșkini pștrađi k k șeș kvtotș, — Biseričei gr. pșșritene din Maroș—Orba dșvș moarșea D—lorș; așea dncș, k vjșvțate din venitș dntreg dșvș tomia ačeasta șș fie al fndațiunei Frančisč—Josefine, iarș din čeșalat vjșvțate o parte șș fie a șkoalei și čeșalat a Paroșiei lokalș pentru totș deașna.

Fapta ačeasta kreșčineasč, se rekompnd pre sine șngșrș din deștăș, și poi adačeș nșmai, k de șiarș așea imigatori șșkarș kvt de mldi.

Civili 11 Iulii. Dn Patria noastř este astșzi pșkty k maș de kșpetenie dn noitık dimișionarea kapčelarışli vngreșk Bar. Vai și a Miniștrișli fvrș portfoiș Șeș și dencșirea Kontelvi Forgači Lokodiștorışli Bohemiei de Kapčelariș așlik vngreșk. Bazsa demișionariș este ačeaa, k dntșratăș nș a pșimitș projektăș de respnșe če laș fvkty vřvadi vngrești la adreșa dietei, či pe ačela projektat de miniștriș đermani. Ne vřnd darș Bar. Vai a kontrasiņa ačeasta și aș dat dimișione če sa și pșimit. Kont. Forgači a kontrasiņatăș reskriptăș așa prekșm a čostă projektat de Miniștriș đermani, și vrea șș slovoaș și vřvlarăș kștrș svřemii Komii pčtindș la konkřare konstituciōnal, deklarindșe dncșmi k el va lșkra pșatřpat, načiōnal și konstituciōnal.

Kșpřinsș reskriptășli sa čitit lșni dn dietș și este dșvș Herm. Zeit. vřvțoriș: Relaciã vngariei kștrș statăș dntreg este de trei ște de ani dn fant și leđiști vni realș dn ačerile de respvșl, fndașe și strșine. La restitșirea konstituciōnei a trevșitș șș se ia pșivindș la nečesitate dntregășli stat konstituciōnal. Independinđa administratiōnei interne a vngariei nș se pșiklităș prin leișe fndașentale noș, či dntřește. Leișe din 48, de și dn parte dntřite, nș pot din alta parte se așle dntřare dn diploma inatřural, pentru k el staș dn kontra zičere k leișe fndașentale. Dieta se provok: la revišia ačestorș leiș; la trimișerea senatășli imperiãl k ačeaa lșare aminte, k dn dekřvș lș Avșet vor veni dnainte fndașele; la dntřelečerea k dieta Kroačiiei așpřa relacișlorș ei kștrș vngaria; la lșkřarea vni leiș pentru așivřvarea lșvbelorș načiōnale și deșvltarea tștřor lokviștorășli nșmařari ai vngariei; vni Ardealășli k vngaria nș se pte dnaiņca dn pșesent; relacișnele serveři șș se pęgleze pe baza konkřvșneleor kongressășli načiōnal. Xřiov de avdiaciōne dn parte dntșratășli Ferdinand nș se poate da de izdoavș, kči dn espresivneș tștřvřș svet dntșrș-

cia avștriak vřitelor pęatřri se dnlede și vngaria. Se pșomite amneșie pentru festivitșile de dnkoronare.

Dn kasa de șos sa așkřtat čitireș reskriptășli k lniște, la pșacele če aminteăș diploma dn Oktom. și patenta dn Fevřvare se așzeș vņete de stșnga. Sa konkeiat: șș se tipřeasč reskriptășli și se dn o konferinđ, dn kare șș se vțrasč če maș de aproape și pentru medinđ. —

Dn Kasa de șos sa čitit reskriptășli dn če maș mare lniște; maņađi aș čostă pșđi de fad.

— Așpřa rečelvi Borșiei sa dntșplatăș dn 2 Iulii și atentat. Meręndăș rečele, kare se așla dn Baden Baden k ambasadorșli șș de akolo pe la 8 ore dimineada la pșivlare kștrș Lixtental, a vřmatăș dn včivțate o esploziune. Rečele fvrș o mișkare k tșna kștrș kntș și se dntoarsč, nș departe sta și tipř. Ambasadorșli merș vjș kștrș dncșvăș dn dntřeș čine a pșkřat? eș, așpřa kși? așpřa rečelvi, iatș am lșvdat pistoľăș dn iarș. Glonđvăș a trekřt prin gšlerș rokľvi čeva kostim dn parteș stșng a gřmazľvi a vřit pșđinteľ dn kravăț și a lșsat o konkřivne k svřladi de șnșpe. Dntřaltele rečele se așle vine. včivțorișli este fviș Konciarișli de stat dn Odeș, dn kiemș Oskar Beker. 21 de ani și stșdiăș dn Lipska. Motivl atentatășli, prekșm dnkșmi a tșrtřicităș, la skřie dn portfoișli șș: El nș čine pre rečele Prșiei, pe kare el aminișriș dn stimeăș, de deștoinik, a șvřvřiș problema đermaniei; și de ačeaa a křetat șșl omoarș, k șș vniș altăș. Aș trimiș deok totș potentađi đeričitřri pentru kșpřarea Maieștiđi Šale dn pșikřl.

Universitateș Șșseasč dn Civili.

Dn medinđa de șvșvț (2/20 Iul.) veni dninte projektăș deșpe statășli pșsonal și șaraliã și dșvș mșlte deșvateri se așvřar deșvaterile de vțoare pșvș șvșvțã vřtoare. Dșvș ačeaa veni la vřndăș așa vřvțășli votș separat aș D. Paň. Ačeasta se șvľ și fvrș niște observari așpřa deșvaterișorș če saș čostă fvkty maș dninte așpřa votășli dntřș ton pștvřvțoriș și vř, kare Sieb. Vote vřea șșl nșvșasč iřitat. Ačeasta dedș anș D. Pșeide a vřva pe deșvțadi, șș se moderęvș dn kvtăș se poate dn reflexivnele șale, de și tonș D. Paň ar fi čost čevăș provokțoriș. Se șkolv deșvțatășli Warner și ziče vřvř dntřș tonș deștăș de așpř, k la așa vot separat este maș bine a respvșde k tșčere. Dșvș ačeaa se vřdik deň. Gšl și čine o kvvțare deștăș de lșng, dn kare de și a adșv vnele fante dn pșkty de vedere șvșsk poate dn deștășltoare, dar dn pntăș de vedere romșnesk nič dekřt, kvvțareș lș a čostă altfelăș moderat și dn pșvřvțoare. Vomș veni la amldoe ačește.

Lșni dn 10/22 Iul. veni la deșvțere dn fndașrea vni třivřnaș apelatoriș dn vřndăș rečiș, akřvi statș sa deșvțatăș dn §. dn §. dn șș nș sa șvřvřiș pșvș dn zioa vřvțoare, vnde sa pșimităș per mașora așa prekșm a čost projektat.

Restaurarea Albei Superiore.

ca Indreptare a descrieri subserise de Toma Danasie. (Urmare.)

In 25 Aprilie, dupa sevirsirea cultului Ddeescu, mai antei in Capella Catholica—ca Beserica religiumei Monarchului — apoi incei Romanu, care era ndesuita de romani, — am descis sedintia Comitului in o cuventare mai antei in limba magyara — dupa indigitarrea rescriptului Imparatescu din 21 Decembar 1860, apoi in limba romana si germana, si aciasta la respicatã pofta a fratiloru sasi — propo-

mand dupa aciasta de afacerea dili alegerea Comitetului si denumind pentru suscinerea ordinei patru officiali doi unguri, doi romani — au pledat pentru interesele magyare Sebesi Istvan, pertru cele secuesti Domokos Laszlo, Georgie Romanu pentru interesele natiuni Romanã, si in urmã — misa pare Gos, pentru sasi, — unguri fireste pe langa legile din 48, Romani in contra si pe langa Diploma, — fara ca se fie formulat unu sau altu vre un proiectu pentru Constituirea Comitetului, — pe temeiul descopeririilor, care tôte era basate pe „egala indreptare“ si primite de popor, ce era in numer mult mai mare decatu eei cu „Atilã,“ — cu enthusium, si vedindu ca cuventarile cele insufletite, si in privintia nationalitoru de altmintrelea forte interesante si pondorosa, din lipsa formulatiuni unui proiectu nu vor se aiba capetu, am formulat insumi proiectulu Comitetului de 130 membri motivendulu prin argumente, d'in care dupa Logica nationalitoru, ca unui principu caruia se inchinei adi Europa, se urmedie: cu aceia ce precuieste o naciuna in favoarea su peste toate, respectandie si la alti, — unele din argumentele mele leau reproduș si Toma Danasie, iara celealte acarora meduha au fostu: „ca pelanga principiulu si Interessu nationalitati exista un numer mare de Interesse politice, care nu e ertat ale ignora nici chiar atunci candu la privirea cei din tai neam vede cam straini catra ielle, daca altmintrelle sunt deștoinice a le folosi spre realizarea bunei intielegeri, — cumca cuventul de care sau folosit D. Georgie Romanu ca adeca: „unguri vor fi in majoritate“ nu e „corectu“ de ora ce ar starai suspiciune ca alti voescu a deveni la majoritate, — ca principiulu nationalitati ca unul a veaculu in care traimu, nu se maș pote supremidia prin Iuridictiã, — ca totuși Comitetulu compus dupa proiectul meu cuprinde insina elemente care vigiãdie a supra interesselor nationale, si sunt intocma de tari a infrunta abusurile, — ca valoarea interna nu se poate suplini prin numer ci poate fi ajutata prin conducatori buni, — si ca nu e bine a fi cu me incredere catra amores de dreptate,“ care e condiciōnata de cultura, si ca aciasta trebuie se o pretuimu chiara si la straini, — aceste le rečete Toma Danasie, precum si aceie, ca Domnu Georgie Romanu la aceștea au respunsu in termini respicati: „asa acum sum muldiemitu cu compunerea Comitetului dupa cum sau propus,“ — dupa aciasta am numit comissiunea sub presiđulu Dlui Prota Gezsã, care au alesu membri Comitetului din partea romana, — celealte naciuni au remasu pe langa membri propusi de Conferentia prealiminaria, — asa sau inchisu congregatiunea Comitului in ordinea cei maș buna, si spre multiemirea tuturor, fara se fie fostu vorba de proteste. —

Domnu Comite Haller, dupa cum se vede chiar din vorbele reprodușa de T. Danasie au reimpins in termini moderati, ne dreptatã ce au facut D. Romanu magyariloru invinundui ca vřeu suprematie, si trebuie in Interessul adevurului se marturisescu, ca pasagiulu din cuventarea mea: „unguri nu potu se voiasca suprematie asupra șuroriloru naciuni chiar nici atunci, candu ar șei ca cu precu ačeșta saru „redobindi privilegiurile,“ — lau aplaudat unguri cu nespuse placere, — inse T. Danasie referadie numai dupa șoptu, si eu me așlu indreptaciã a da de minciuna ca dora D. protã Gezsã sar fi apropiat de șcaunulu presiđulu impins de spinare de Korteskedesi unguri si ar fi dečiarat cu gura de jumatate in cettu, de mai nul audei, cum ca elu si fiulu seu ar fi multiemil cu 50 romani in Comitatu de aciasta nu au fostu lipsa cum sau aretat mai insus, — venerabilu prota sau apropiat in adevuru dupa ce lam designat de Pșeide a Comissiuni alegatõre, pentru primirea

acestui mandat, si ca se scie instructiunea, ce isa si datu in audiul publicului, pentru alta nimic — si T. Danasie daca nu au putut audi ce au vorbit D. prota nau lucrat dreptu clevetind numai dupa sopté reutacioase. — Scena ce se scie ca sar fi intamplat intra Nicolae Farcas si prota Gezsá, Dumnealor vor sei de sau intamplat, — eu am auditu de o Scena mai „urita“ ce isar fi intamplatu altuia — ci aciasta fiindu o intamplare privata, asa dicandu extra muros, nu o bagu in aciasta recensiuone, precum nici cialalta nu sar fi tinut de recensiuonea lui Danasie.

In sedinti'a Comitetului din 26 Aprilie dupa verificarea protocolului, si dupa ovaciunea ce se dice ca i sar fi facut D. Romanu — care eu inse nu leam veduit, nu leam audit — sau satorit salarele deregatorilor pe langa apriatá suscincere de dreptu a redica salarele dupa cum va pofti timpu, sau cetit Instructiunea pentru deregatori, care inse nu sau primit; — dupa aciasta luandu la mana Lista Candidatilor in care D. Romanu nu figura de főbiréu, ci de subcomite, si nici aici primo loco ci dupa Somogyi care e unul dintre cei mai batrini deregatori din cei din nainte de 48, — am propus de Jude primariu pe Comitete Haller candidatul romanilor, (!) — dupa primirea entusiastica. amu propus tot pentru acelu cercu de v. Comite pe Georgie Romanu, primit foarte bine, — aici au observat D. Romanu ca nu sau tinut rindu, ca fiindu doi judi primariu, ar fi trebuit candidati Judii amindoi, apoi a trece la candidati v. Comitilor, — fiindu eu prin aciasta provocat, iam respuns, ca nu e in contra legi a restaura dupa cercuri, — si cumca dreptul propunerii e a Præsidiului, — de care mam folosit acum chiar in favoré Dlui Romanu proponendu cu inapoiere lui Somogyi, care era candidat inaintea lui. — Romanu au luatú iara cuvent', ca nu e multiemitu cu salariu de 600 fl. si dupa ce i sa votat 200 fl. ad personam, au poftit se i se mai dee duo sute, argumentand, dupa cum scie si Danasie ca dinsul cu privatia la salariulu cel trage dela statu nu poate aduce jertfa mai mare & etc. etc. acum iau respuns uni dintra unguri — ce e dreptu cu indignaciune aruncandu in ochi ca dinsul canta mult mai mult „Interessele private materiale decat „Interessu national“,“ sau disgustat mai multi, si la propunerea Dlui Grofu Haller Iosef acum isa denegat si cele duo sute votate mai nainte. — Romanu fiindu in mica departare de mine si vedindu dupa parere mea ca declaraciunea facuta nu iau serbit de onóre, iam disu fratieste: „frate Romanu cum poti Dtua vorbi asa ceva,“ aici amu disu aciasta, si nu unde voeste Danasie, — provocandu sedintia la ordine am poftit inca odata si mai preurma pe Romanu se dechiare apriat primeste postu de v. Comite au ba? romani au strigat se primeasca inse Romanu au disu ca remane statornicu, si nu primesce, — restaurarea sau sevirsit peste tot prin propunere in limb'a romana, si prin aclamarea din partea Comitetului, buna si helyes incat tisa pareca ca ar fi cuprins terainu restaurari numei romani. — nici cei mai mica ansa nu sau datu, de a submita vreon post la votisare, ca totusi ce face de cumva ar fi fost dreptu, ca sar fi poftit se se candidedie Romanu de Jude primariu. (Va urma.)

De съв Пятра Крайвѣ. 8 Іюніе 1861.

(Джкере.)

Фамеле ачестеа прекът де днѣорьтоаре, пре атъа де днѣорьтоаре де Карактерълѣ пачиснѣ Ромъне, се дѣ къ сокотеала вълъ, къмъ къ леарѣ фѣ фабрикатъ зп маѣсарѣ дин Крикъъ каре ин анал 1857. фѣ алесѣ де Жсде Комсналѣ, де алтмнтрелеа омѣ шпорѣ дн тоате, днсе прин немте ворве дѣмѣ дарѣ вѣклене, шѣ къштѣгъ попъларѣтате — Ромънѣ поштри днсе саѣ фостѣ зѣтатѣ къмкъ дин Скайѣ нѣ поѣ къледе Смокине, шѣ към къ дин Ачест'а дѣмѣ

че лѣа ашълѣ окъръсѣреа сатѣлѣ Крикъѣ, ешѣ пѣлѣчѣ къ дѣпсѣлѣ есте акѣмѣ тотѣ, днченѣ а шѣпка, а веа ест. пентрѣ къ Ромънѣ поштри 'и дѣчеа ванѣ дн тоате зѣле — днсе фѣиндѣ къ омѣлѣ дн вѣбатѣ шѣ зѣта де сѣрѣтѣ шѣ де лѣпсѣ, днченѣ шѣ асе камѣ сѣмедѣ, — сѣмедѣа веѣтѣ кѣне траѣе дѣмѣ кѣне пѣсарѣ де алѣѣ, днченѣ а трѣта къ Ромънѣ поштри кам дѣмѣ датѣна дин нainte де 48. къ дрептѣлѣ пѣм пѣлѣлѣ, алѣ пѣлѣлѣ, шѣ алѣ алѣпѣлѣ — дарѣ о рѣв тате траѣе дѣмѣ кѣне шѣ алѣ рѣв тате — днченѣ а скрѣе дн къртѣчеледе Ромънѣлорѣ челе де конпрѣвѣ цѣне фалсѣфикациѣнѣ, дн локѣ де 2 фл. нѣмаѣ 1 фл. ест. — днченѣ маѣ днколо а дескѣде дрѣмѣ ла фѣрѣделѣдѣ; шѣ ка антѣете комъналѣ дѣде вое а се цѣне поантеа шѣзѣторѣ де фѣчѣорѣ шѣ фете пентрѣ немте скѣрпаве интересе — днсе нѣ-шѣ сѣрѣшѣ ачѣ рѣв татеа, чѣ ка се арете къ дѣпсѣлѣ фѣиндѣ Маѣсарѣ нѣ вре се респектезе нѣмѣка че нѣ е шѣгарѣшѣ, се днкъметѣ съ ватеме ваза шѣ сѣпѣненѣа Дѣмѣнечѣлорѣ шѣ а Празнѣчѣлорѣ Ромънешѣтѣ, — дѣндѣ динтрѣ о парте вое словодѣ, дин алѣа сѣиндѣ пе Ромънѣ ка съ лѣкре Дѣмѣнека шѣ дн Сѣрѣвѣторѣ legate, пентрѣ каре волѣчѣнѣ не лѣрѣвѣте, фѣ днсе дин партеа авѣкторѣѣтѣ Вѣсѣрѣчешѣтѣ арѣтат ла Дрѣгѣвѣторѣа полѣтѣкъ, каре дѣмѣ дескоперѣреа дин 6/10 1858. Нрѣ 3498 лаѣ шѣ пѣдѣсѣтѣ къ пѣдеанѣсъ вапалѣ. — Дн зрѣ ма аѣтѣторѣ пѣлѣрѣсѣрѣ шѣ есѣнесѣрѣ, Ромънѣ поштри дин Крикъѣ сѣтѣѣ де дѣпсѣлѣ ка де чѣна чѣорѣѣ, лѣ дѣпсѣсѣре.

— Ачест'а дѣпсѣре шѣрѣтатѣ а лѣ фѣиндѣ аменѣндатѣ шѣ де Перчѣпторѣлѣ де конпрѣвѣцѣне къ есѣкѣцѣа; каре саѣ шѣ фѣкѣтѣ: се прѣсѣвѣре къ лар фѣ адѣсѣ ла сѣлѣчѣвѣне кътѣ дншѣ прѣвѣсе ка днсѣшѣ къ пагѣва са съ шѣ версе венѣпѣлѣ сѣврѣкатѣ ресѣвѣ пѣрѣ асѣпра Крикъѣлорѣ днфѣрѣндѣсѣ де реакѣионарѣ шѣ револѣтанѣѣ, вѣгѣндѣ тотѣ деодатѣ шѣ дн веѣѣ маѣсарѣ зп трѣмѣ аша марѣ, шѣ къ аѣтѣа пагѣвѣ днпревѣнатѣ, пѣсокотѣндѣ нѣчѣ ачѣеа къ дѣпсѣлѣ маѣ къ самѣ шѣаѣ цѣнѣт фамѣліа дин жаѣвѣрѣле Ромънѣлорѣ дин Крикъѣ, днсе ашаѣ омѣлѣ нешѣмѣдѣшѣторѣѣ, шѣ стѣпѣнѣтѣ де парѣма рѣсѣвѣрѣрѣ. — Ромънѣ дин Крикъѣ дарѣ ин зрѣма ачѣесторѣ фамѣне шѣ мѣнѣчѣнѣ гоале есѣ днфѣраѣѣ къ пѣшѣле де реакѣионарѣ, ходѣ, тѣлѣхарѣ, тѣрѣвѣрѣторѣ де паче тогѣма шѣ дн вѣеле локѣрѣ зпде ар трѣвѣзѣ се домнеасѣкъ зп дѣх днпѣчѣвѣторѣѣ шѣ лѣнѣштѣтѣ. — Еѣ сѣрѣчѣѣ парѣ къ сѣнтѣ маѣ пѣкѣтѣшѣ де кътѣ тоѣѣ оамѣнѣѣ, къчѣ не врѣндѣ а рекѣшоашѣте пе Амплѣоаѣѣѣ ачѣеа ла акѣрѣора алѣцѣере еѣ саѣ нѣчѣ де кътѣ, саѣ нѣ де депѣлѣнѣ аѣ лѣватѣ парте де лѣрѣсѣдѣѣ. де шѣ ла провѣокареа Комѣтелѣ сѣврѣмѣ шѣаѣ датѣ дн скрѣсѣ пѣрѣрѣле лорѣ, тотѣшѣ акѣмѣ дн тоате зѣлеле сѣнтѣ чѣтаѣѣ къте 13—14 шѣшѣ дн Аѣсѣдѣ ла Канчѣларѣа Комѣтатѣлѣѣ, зпде фѣиндѣ терѣорѣсѣаѣ къ ровѣе де 4—5. ані дѣмѣ към сѣвѣнѣ еѣ, ва шѣ днкъшѣ дн темпѣѣ, ле іаѣ ла протоколѣ рѣсѣвѣсѣрѣле лорѣ — пагѣва днсѣ марѣ къ дѣмѣ къмѣ сѣвѣнѣ еѣ нѣмаѣ къте 3—4. се потѣ лѣа днтро зѣ, шѣ аша чѣѣаладѣѣ кътѣ се рѣшѣнѣ пѣлѣ дн зѣоа зрѣмѣтоаре, шѣ фѣлѣменѣѣ, дарѣ днтрѣ времѣ, дѣла каре атерѣпѣ хрѣана, шѣ ачѣелѣ маѣ сѣрекѣѣѣѣ омѣ де прѣсте аналѣ днтрѣгѣ. — Е шѣрѣре де конѣтанѣѣа чѣлорѣѣ че саѣ лѣватѣ пѣн акѣмѣ ла протокол, еѣ пе лѣпѣгъ тотѣ террѣорѣсѣмѣлѣ, сѣнтѣ ресѣлѣвѣѣ а сѣфѣрѣ орѣ че, тогѣма ка шѣ Сѣѣндѣѣ, дн времѣеа пѣлѣжѣнѣмѣлѣ — Доамне кътѣ дин Черѣѣ шѣ веѣтѣ!

Dieta Ungariei. Casa magnatiloru Cs. Publicului cetitoriu i este cunoscuta cumca Patriarculu si Episcopii serbesci si-au escusatu neinfiatiunea la Dieta cu aceea, ca clerulu orthodoxu inca n'are locu cuvinaciosu in Cas'a magnatiloru, in catu ran'acuma ei aru trebui se seda la o mesa separata la spatele Comitiloru supremi de o parte, tocma ca si cumu aru fi cupriasi de vro boala lipiciosasa,

pretindu deci ca loruse li se dee locu intre cei r. cath. dupa tempulu santirei. Epistolele a cesteia sau transpusu la comisiunea verificatoare pentru opiniune. Comisiunea aceast'a, dupa ce reproba espresiuonea vatematoare a Patriarhului serbescu, 'si da opiniunea intr'acolo: ca „nu vede nici o impedecare intr'aceia, ca in linea celorulalte demnitati preotiesci a tierei, se se asigneze si barbatiloru de frunte a clerului g. n. u. unu locu amesuratu starei loru, decum va se vor infatiosaiia.“ (Az igazoló bizottmány nem lát semmi akadályt abban: hogy az ország többi papi főméltóságai során a. g. n. e. egyház főpapi egyéneinek is megjelenésök eselére állásukhoz illő hely jelöltessik ki.)

In sedinti'a d'ın 25 Iuniu venindu treb'a ast'a la desbatere Archiepiscopulu Lonovits aretandu ca dupa dreptulu istoricu nu potu ave dreptu Episcopii g. n. u. ca se cuprindia locu intra cei catolici dupa datulu santirei cum prelinsesera, dice ca se convoiesce la aceea ca loru se li-se asigneze unu locu cuvinaciosu, in Cas'a magnatiloru, inse cuvintele „a kath. főpapi méltóságok során“ se se lase afara din opiniunea comisiunei. Propune mai departe — si propunerea i-se primesce — cumca nainte de a se decide definitivu in caus'a aceast'a se li se conceda prelatiloru Catolici a tienne o conferintia, si crede ca Cas'a magnatiloru va fi multumita cu opiniunea ce-si voru da ei in asta privintia.

II. D Sig. Popu dice, ca e aci timpulu acuma candu parietele despartitoriu dintre beserica si beserica aru trebui derimatu, si poftesee ea camer'a se dechiare, cum ca vulnerele trecutulu suntu vindecate prin aceea, ca prelatiloru n. u. li se da locu naintea Comitiloru supr. ni, de locu dupa baronii liberi (zászlós urak) ect. intrebarea dara se amana pana dupa opiniunea Episcopiloru Catholic.

In 1 Iul. 'si si dederu episcopi catholici opiniunea loru prin Lonovits, care poftesee ca cuvintele „in line'a celor lalti prelati“ se se intielaga, ca „prelatiloru g. n. u. se li se asigneze locu in scamni'a a dou'a din line'a d'anteiu“ (a. g. n. e. főpapoknak az első-soru második patban jelöltessék ki ülőhely) adeca nu amestecati pri'ntre densii dupa datulu santirei, — ci érași despartiti, cu aceea deosebire numai, ca totu intr'o linea cu densii, in scamni'a d'anteiu.

Pe II. D. Gojdu nu-lu multumesce acést'a, ci elu poftesee se se implinesca dorint'a Patriarhului si Episcopiloru serbesci asia cum au exprimatú-o ei in plansorile ce le au tramisu la dieta, — care vorbire fiindu ca gazetele de aici au publicatu-o numai in extractu, si-au elasatu cateva puncte interesante o comunicamu aci in tota estinderea s'a. Dice deci Dlu Gozdu:

„Metropolitulu d'ın Carloveti in epistol'a s'a tramisa II. Camere se plange mai cu seama pentr'aceia, ca pe seam'a Metropolitului si a Episcopiloru orthodoxi sa asignatu unu locu separatu in Camer'a magnatiloru, ca si cum ei aru fi cuprinsi de ceva morbu lipiciosu, si acestea le-a predatu intr'unu modu vatematoriu, ce a trasu dupa sino reprobarca II. Camere; Escellent'ia Sa D. Archiepiscopi (Lonovits) dice cumca prelatiloru g. n. u. li se da un locu foarte onorificu fatia (vis-a-vis) de Comitii Supr. ereditari in scamni'a anteia. Aceia e dreptu ca locul acest'a e foarte onorificu, de óre ce nu esiste locu in camer'a acest'a care i-aru fi spre rusine cuiva; inse totusi e unu locu separatu, si pri'n ast'a se vede a fi justijicata plansórea Metropolitului din Carloveti.

II. Cam. a Magn! Noi traimu in epoc'a indreptatirei egale si a infratirei! si natiunea Magiara in gur'a mare si-le dechiara aceste

